

Marieta Roseta, on has perdut la taqueta?

Com és possible que una marieta perda una taqueta? A Marieta Roseta li ha passat això. El conte escrit per Diego Gómez García i il·lustrat per Mara Pastor Granell, és una divertida proposta dirigida als primers lectors.

La pobra Marieta Roseta ha perdut una taca i sense ella «es troba nueta». Així comença el conte escrit per Diego Gómez García, publicat

EL CONTE DE MARIETA ROSETA

DIEGO GÓMEZ GARCÍA

IL·LUSTRACIONS DE
MARA PASTOR GRANELL

COL·LECCIÓ «BRESSOL DE LLETRES»

32 PÀGINES / 978-84-95510-88-4 / 5 EUROS

EDICIONS 96, CARCAIXENT, 2007

en Edicions 96, dins la col·lecció «Bressol de Lletres» (amb majúscules i jocs de llengua), dirigida als primers lectors.

Diego Gómez és mestre d'Educació Infantil, i actualment presideix la Federació Escola Valenciana, que entre moltes altres activitats organitza les Trobades d'Escoles en Valencià. A més a més, també és el director d'altres col·leccions de literatura infantil i juvenil de la mateixa editorial.

Mara Pastor Granell és l'autora de les il·lustracions fetes amb aquarel·la. Tant la narració com els dibuixos han estat realitzats amb molta cura: segons quin animallet siga el protagonista, la trajectòria de la lletra i el color canvia i crea l'ambient més adient per a cada situació; per exemple, quan parla el centpeus, la lletra l'han dibuixada en zig-zag i amb color marró. D'altra banda, tot el text ha estat escrit amb majúscules per tal de facilitar la lectura als més joves, i enriquit amb jocs de paraules.

Tornant a l'argument, en la recerca de la taca perduda, Marieta es troba amb

tot un bestiar. Amb cadascun mantindrà una conversa i intentarà resoldre el seu problema, la pèrdua de la seua taca, i de tots rebrà per re-

sposta una negació: del saltamartí, de l'abelleta, del centpeus, de la papallona i del cuc; però Marieta no en desistirà.

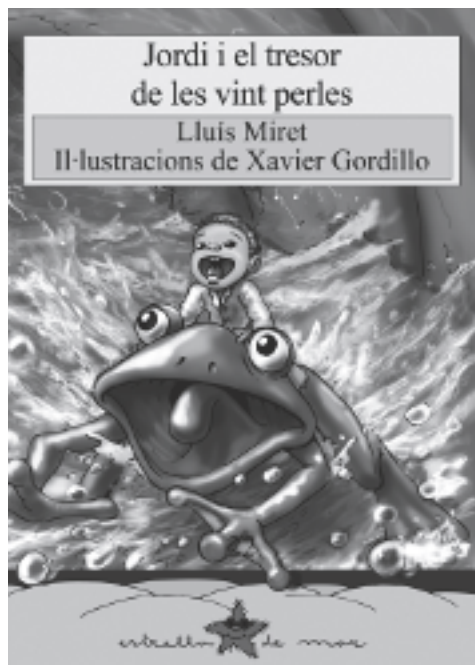
Dirigida a pares i mares, educadors i educadores, s'hi afegeix una proposta didàctica amb la qual es pretén, «de forma lúdica, proporcionar diversió i entreteniment als xiquets i les xiquetes que comencen a llegir i escriure en la nostra llengua».

□ Nieves Avilés

Descobrint un món de màgia

Jordi es desperta una nit i en el bany s'hi troba una rata i un ànec de goma amb els quals correrà una magnífica aventura mentre tota la seua família continua dormint. Gràcies als seus amics, descobrirà el país meravellós de Xiquetistan, on un mag li encarrega una missió molt important.

JORDI I EL TRESOR DE LES VINT PERLES

LLUÍS MIRET

IL·LUSTRACIONS DE XAVIER GORDILLO

XVII PREMI CARMESINA DE NARRATIVA INFANTIL

COL·LECCIÓ «ESTRELLA DE MAR», 22

72 PÀGINES / 978-84-9618-77-88 / 5.5 EUROS

EDICIONS DEL BULLENT, PICANYA, 2007

El xicotet Jordi es desperta enmig de la nit per anar al bany. La seua sorpresa serà gran quan es dona compte que una granota i un ànec de goma li parlen i el porten a través de l'aigua que fa córrer la cadena del vàter al país de Xiquetistan. Allí troben un mag que li encarrega una missió important. L'experiència que viu el protagonista mentre la resta de la seua família dorm plàcidament canviarà la seua perspectiva sobre el món real. La seua aventura serà un record que mai oblidarà per tot el que ha descobert a través d'ella.

No és estrany que *Jordi i el tresor dels vint perles* haja sigut premiat el 2007 amb el Premi Carmesina de Narrativa Infantil, en la dessetena edició, perquè el relat s'inscriu en la tradició més clàssica del conte i ens remet al meravellós món d'*Alicia al país de les meravelles*. Atractiva i suggeridora, esta xicoteta història té tots els ingredients necessa-

ris per a captar l'atenció dels xicotets: joguets que parlen, aventura, un món de fantasia i il·lusió. Una història ben construïda per a conèixer les xicotetes coses que fan la vida entretinguda com són el joc i la imaginació. Com a complement al relat, l'editorial oferix també una sèrie de propostes didàctiques que farà que els xiquets consoliden els coneixements adquirits en la lectura i desenvolupen, no sols la seua capacitat de comprensió, sinó també les habilitats per a l'observació i l'exercici de la memòria.

Jordi i el tresor dels vint perles és un llibre amb molts al·licients, no sols pel que conta, sinó pel mode en què l'autor, a través d'un llenguatge senzill, precís i directe, sap captar l'atenció dels lectors xicotets a què va dirigit. La lectura avança amb elements d'intriga, crea suspens i introduïx detalls que ens transporten a un món de màgia en què tot pot ocórrer i que d'alguna forma ens mostra que plantar cara a les dificultats, la tenacitat i la disciplina, són la millor manera per a continuar endavant i acabar amb èxit tot el que es mamprenga en la vida. Sens dubte, és una lectura gratificant per als xiquets que els agraden les aventures.

L'autor del text, Lluís Miret Pastor, és natural de la ciutat de Gandia. Llicen-

ciat en Econòmiques i Empresariales per la Universitat de València, treballa com a professor de Formació i Orientació Laboral en l'Institut Tirant lo Blanc, de Gandia. És autor d'altres relats com *Felip Marlowe i la banda dels Barracons*, *La muntanya d'Argent* i *Una espessa boira blanca*. L'autor de les il·lustracions, Xavier Gordillo, és de Barcelona i llicenciat en Belles Arts. Ha publicat llibres infantils, però es dedica a les il·lustracions de motocicletes per a revistes especialitzades. També és dissenyador en una xicoteta empresa alemanya de motocicletes. Viu entre la República Xeca i Barcelona, i es prepara per al disseny de l'automoció.

□ Lourdes Rubio

Lecturas que son emociones

En el amplio mercado del libro, la presencia del álbum ilustrado va tomando peso. Una evidencia es su progresiva incorporación a los catálogos de los sellos más importantes, a través de colecciones específicas. Otra, más curiosa, la continua aparición de pequeñas editoriales dedicadas exclusivamente a este formato.

LES COSES QUE GUARDE

MÓNICA GUTIÉRREZ SERNA

COL·LECCIÓ «ÀLBUMS IL·LUSTRATS»

28 PÀGINES / 978-8481-317-657 / 14 EUROS

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2008

Cuando tomamos en nuestras manos un libro destinado al lector infantil, un libro de los denominados álbum ilustrado podemos encontrarnos, por ejemplo, con leyendas populares ilustradas (como *La hija del rey de los mares* de Aaron Shepard, Lumen); con un relato estremecedor de la historia reciente (como *La historia de Erika* de Ruth Vander Zee ilustrado por Roberto Innocenti, Kalandraka); con una farsa al estilo dieciochesco que es un canto al entendimiento humano (como *Los tres erizos* de Javier Sáez Castán, Ekaré); con una auténtica introducción al arte (como *Crisálidas* de Rosana Zaera, Ellago ediciones)...

En estos casos, como en tantos otros, se trata de libros donde texto e ilustraciones interaccionan, establecen un diálogo, o más bien una «sinergia», en el sentido que le da Lawrence R. Sipe, pues la producción de los dos agentes, texto e imagen, de manera combina-

da producen un efecto mayor que el que poseen por separado.

Pero la verdadera esencia de un álbum ilustrado supone la intervención de una trinidad: texto, imagen y edición que, orquestados sabiamente, conducen a una unidad de percepción y comprensión.

Les cosas que guarde de Mónica Gutiérrez Serna (San Luis Potosí, México, 1967) es un ejemplo de álbum ilustrado: por un lado un texto con verdadero aliento poético que nos habla de cosas esenciales: lo racional y lo emocional que integra nuestras vidas, a través del personaje protagonista; por otro, unas ilustraciones, en blanco y negro sobre un potente fondo de color (fríos y cálidos matizados por su tratamiento al pastel) que se erigen en todo un catálogo de miradas. Trazos ligeros, casi esbozos sobre una base fotográfica difusa provocan un gran impacto visual y una misteriosa identificación con, posiblemente, alguna imagen de nuestro propio pasado (o quizá de nuestros sueños). ¿Cómo se interrelacionan texto e imagen en *Les cosas que guarde*? De manera sutil: la imagen es una concreción, una de tantas posibilidades a que hace referencia el texto, intencionadamente genérico. Ello tiene como objetivo, evidentemente, la identificación del lector: si éste posee una cierta experiencia vital, podrá evocar alguna a propósito del

marco que se le ofrece. Para el primer lector, en cambio, la imagen posiblemente entra dentro de su aún pequeño catálogo de vivencias, seguro.

El tercer elemento que conforma el álbum ilustrado es la edición. En esta obra destaca el diseño limpio donde el fondo blanco de la página atrapa la mirada y la reconduce hacia el texto breve, en ocasiones muy breve, casi parejo a la sentencia, acompañado, a veces, por algún elemento protagonista de la ilustración (innecesario en algún caso). El formato, la tipografía, el papel, el texto, las ilustraciones... se funden en un todo gratificante, en una experiencia única, que no posee sustitutos.

Es una obviedad decir que *Les cosas que guarde* no tiene una edad de lectura definida. Sólo un lector dispuesto a emocionarse.

Mónica Gutiérrez Serna logra con *Les cosas que guarde* (accésit del II Concurso Internacional de Álbum Infantil Ilustrado Biblioteca Insular-Cabildo de Gran Canaria) afianzarse en el campo creativo del álbum ilustrado, tras obras destacadas como *Un conte de balenes* (Brosquil) o *Si fuera...* (Anaya), mención especial del V Certamen Internacional de Álbum Ilustrado Ciudad de Alicante 2005.

□ Ana Isabel Caro

Prohibit als grans

Si ets gran i pelut, no pots llegir aquest llibre, i, per tant, tampoc no seria convenient que llegires aquesta ressenya. Perquè el *Gran recull de mentides il·lustrades* és un llibre prohibit als grans; destinat únicament a passar el relleu entre els més menuts. D'aquesta manera resa la guarda d'aquesta xicoteta gran obra il·lustrada que presenta Tàndem, ideada per Aitana Carrasco, que n'ha estat l'autora i la il·lustradora. A partir d'ara, si continueu llegint, és la vostra responsabilitat. Esteu avisats.

GRAN RECULL DE MENTIDES IL·LUSTRADES

AITANA CARRASCO INGLÉS

52 PÀGINES / 978-84-8131-749-7 / 14 EUROS

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2007

Alguna vegada vos han dit que si jugàveu amb foc vos pixaríeu al llit? O que els xiquets vénen de París? O que si vos empassàveu un pinyol vos creixeria un arbre a la panxa? Hi ha algunes mentides que, com els refranys o com els contes populars, formen part del nostre imaginari col·lectiu, de la nostra cultura. I és que els grans de totes les èpoques han tingut aquesta mania de dir mentides als xiquets; i tal com resa la introducció del recull, de fet fins i tot s'han fet estudis que demostren que els grans menteixen.

A Aitana Carrasco, autora i il·lustradora del llibre, pel que sembla no sols li explicaven mentides quan era xiqueta, sinó que també les va arribar a imaginar. I és a partir d'aquest exercici de memòria, o d'empatia, que ha traçat les il·lustracions, adobades amb una bona dosi de tendresa i d'ironia alhora.

El *Gran recull de mentides il·lustrades* és un àlbum deliciós, que mostra una o diverses mentides en cada pàgina, i les seues conseqüències. En tot el llibre, des de la portada, la contraportada i les pàgines interiors –fins i tot les que estan en blanc–, passant per la guarda, no hi ha res de sobrer. És un bon llibre per a introduir-se en l'art de llegir il·lustracions, perquè tots els elements que hi trobem, fins i tot els detalls més

xicotets, ens expliquen algun detall, alguna cosa, i ens fan esbossar un somriure de complicitat.

L'àlbum ofereix, a més a més, la possibilitat de continuar compilant mentides, ja que s'hi deixen algunes pàgines en blanc per dibuixar algunes mentides que no s'hagen reflectit al llarg de l'obra. I com a últim consell: guardeu bé el gran recull de mentides, perquè quan vos feu grans i mentiu als vostres fills, ells descobriran el recull que haureu amagat –sota el llit o en una caixa de sabates–, i podran continuar il·lustrant les mentides que una volta vos van explicar a vosaltres.

Per als adults, el gran recull és una finestra de retorn cap a la infantesa, cap aquell moment on la innocència deixa pas al sentit comú, i algunes explicacions que rebíem respecte al nostre entorn no ens satisfien. I, tanmateix, després hem repetit aquestes explicacions als nostres fills.

Perquè això de les mentides s'ha dit des de sempre, i els grans diran mentides als més menuts fins que no hi haja cap mosca sobre la terra. I si ho voleu comprovar, busqueu la mosca que es troba a cada una de les pàgines!

□ Marta Insa

El manuscrito de Leonardo

Jóvenes Vampiros. El código secreto es un libro inteligentemente estructurado que invita al lector infantil a indagar sobre la realidad de los personajes que en él aparecen. Tal vez la inquietud de los niños se cristalice con preguntas como esta: ¿de donde vienen los vampiros?

JÓVENES VAMPIROS. EL CÓDICE SECRETO

JOSÉ AGUILAR

IL·LUSTRACIONES DE JOSÉ AGUILAR

COL·LECCIÓ «BIBLIOTECA DEL FARO»

36 PÁGINAS | 978-84-935727-0-9 | 16,50 EUROS

VERSOS Y TRAZOS, VALÈNCIA, 2007

Como es sabido, una de las labores del pedagogo consiste en abrir cauces de saber a todos aquellos seres a quienes pretende enseñar.

Posiblemente el escritor José Aguilar hace suyo este principio induciéndonos a investigar algunos datos que aparecen levemente insinuados en su obra *Jóvenes Vampiros. El código Secreto*. Datos que nos llevarán a conocer la realidad de los personajes que pueblan esta historia.

A lo largo del libro que la Editorial Versos y Trazos nos entrega, José Aguilar ofrece al lector las claves secretas que permitirán al protagonista destruir a los hombres-vampiro.

El gran sabio y maestro en alquimia Leonardo da Vinci, legó a Fray Filippo de Ansua un manuscrito con varias notas acerca de su trabajo sobre la disección del cuerpo de los vampiros. Conocer estas anotaciones del sabio italiano tal vez lleven a los lectores a pre-

guntarse por las costumbres del Renacimiento, la importancia que tuvo Leonardo da Vinci en la Italia de aquellos tiempos y sobre todo quienes son y de donde vienen los Vampiros.

Según la historia, Vlad el Empalador, conocido en todo el mundo con el nombre de Vlad Draculea por ser hijo del príncipe Vlad Dracul, (caballero de la orden del dragón), nació en Rumanía allá por el año 1428. El príncipe Vlad heredó de su padre su reino, su valor y su crueldad. De su pueblo recibió el apodo de el Empalador, ya que tenía por costumbre empalar hasta la muerte a sus enemigos.

Por diversas razones, a finales del siglo XVII el mito del vampirismo, tremendamente arraigado por tierras rumanas, viajó a otros países: Italia, Francia, Inglaterra..., se vieron de pronto invadidos por terribles historias de vampiros. Mas recientemente el escritor irlandés, Bram Stoker, basándose en la existencia real del príncipe de Velaquia, Vlad Tepes (el Empalador), creó el personaje del Conde Drácula de Transilvania. Stoker creyó ver en la personalidad cruel y malvada del príncipe Vlad, el protagonista idóneo para su novela de terror. Y así fue como Vlad Draculea o Vlad el Empalador, se convirtió en el vampiro número uno.

Siguiendo con la tradición y ya instalados en los países europeos más importantes, los descendientes del Vampiro mordían sin la menor compasión, tanto los blancos cuellos de las doncellas, como la yugular de los efebos, arrebatando a los confiados e inocentes jóvenes su sangre, cosa que permitía a los vampiros vivir eternamente.

Gracias, pues, a la obra del escritor irlandés Abraham Stoker y más tarde a las diferentes versiones que de esta novela de terror ha hecho el cine, el príncipe Drácula de Velaquia, héroe para unos, hombre malvado para otros, se convirtió con el tiempo en el sanguinario vampiro de la literatura y el cine fantástico. La gran capacidad de comunicación de José Aguilar le ha llevado en esta ocasión, a escribir e ilustrar el presente cuento *Jóvenes Vampiros. El código Secreto* donde recrea con gran habilidad el mito del vampirismo a la vez que introduce una peculiar historia de amor entre Marco Tulio de la noble casa de los Padutti de Verona y su prima Isabel.

□ M^o Teresa Espasa

Que bonic que és fer riure!

Ha

Els germans Moreno tornen més divertits que mai amb un nou recull d'endevinalles, acudits, misteris, enigmes, jocs... En *El supertaller de l'humor* els autors aprofiten l'èxit del seu anterior llibre, per transmetre'ns tot el nou material que han recopilat al llarg de les seues presentacions i animacions de la mà de Fundació Bromera.

EL SUPERTALLER DE L'HUMOR

JORDI MORENO I PACO MORENO

IL·LUSTRACIONS DE LACASTA CLUECA

COL·LECCIÓ «EL MICALET GALÀCTIC», 132

176 PÀGINES / 978-84-9824-252-2 / 6 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2007

El fet d'aconseguir fer llegir un xiquet és un àrdua tasca; aconseguir que estime la lectura i que en gaudisca, encara ho és una mica més. Per això, llibres com el que ara ens ocupa haurien de ser lectura quasi obligatòria a les escoles valencianes. I es que, a quin xiquet no li agrada l'humor, les històries enigmàtiques, les bromes, els retrucs...? *El supertaller de l'humor* –tal com ho va fer el seu antecessor, *El taller de l'humor*– fa una selecció molt encertada de tota una sèrie de peces literàries amb un punt d'unió particular: totes elles ens faran riure, ens faran pensar, dubtar i comparar opinions. Molt del material que han utilitzat els autors per escriure aquesta nova entrega de «literatura d'enginy» ha estat pres de la tradició popular valenciana, de les opinions i impressions dels menuts que han participat en les presentacions i animacions de l'anterior taller de l'humor i també n'hi ha de collita pròpia, i ha estat estructurat per àrees temàtiques, cadascuna de les quals recull un parell d'exemples. Així, trobem enigmes (molt semblants a les endevinalles), retrucs (contestacions amb rima i una mica de burla), diàlegs absurds, contes amb diferents possibles finals, poemes per recitar, jocs màgics amb nombres, màgia, tautogrames, divertides onomatopeies, jocs participatius, etc.

En *El supertaller de l'humor* trobem un recull de petits gèneres de la literatura d'enginy que ens serà de moltíssima utilitat amb els lectors de 10 anys, per tal de fer-los entendre les múltiples possibilitats del llenguatge literari i la seua capacitat de divertir i fer riure als nostres familiars i amics.

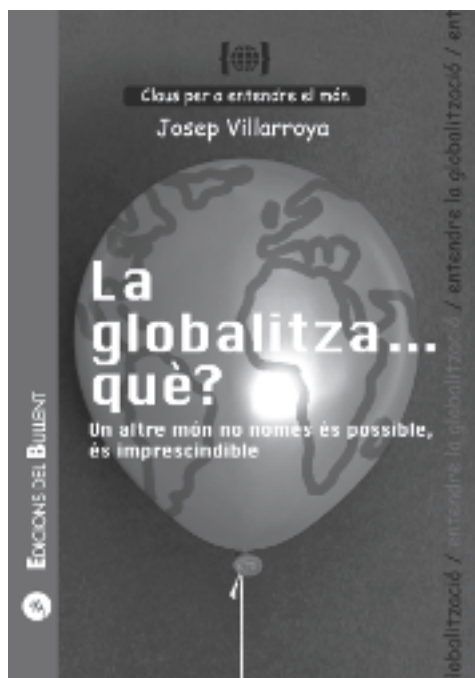
El llibre es pot llegir de manera individual, però també col·lectiva –per a compartir la diversió i les rialles que ens provocaran els acudits– i els autors han tractat, a més, d'introduir propostes d'escriptura, com ara escriure un conte col·lectiu o escriure un poema a partir d'una determinada rima que han de seguir fidelment totes les seues estrofes, així com jocs relacionats amb les matemàtiques –per tal de trobar la part positiva a una matèria amb mala reputació–.

Jordi i Paco Moreno animen els més petits a llegir d'una manera intel·ligent i lúdica tot oferint-los un llibre que demostra la possibilitat de compartir i fer broma amb un acte tan suposadament íntim i solitari com és el de la lectura. Els lectors –adults i infants– posaran en pràctica ràpidament tot allò que han après en el nostre llibre d'acudits i misteris, i de segur sorprendran més d'un.

□ Sonia Martínez Icardo

Per què en diuen globalització, quan és capitalisme?

La col·lecció «Claus per a entendre el món» torna a encertar al escollir un tema d'actualitat com la globalització per a proporcionar els lectors joves nous recursos per al pensament crític i alternatiu. El tema és complex i sobre ell sobren interpretacions que confonen i desinformen, i calen tractaments atrevits i sense eufemismes com este.

LA GLOBALITZA... QUÈ?

JOSEP VILLARROYA

COL·LECCIÓ «CLAUS PER A ENTENDRE EL MÓN», 8

128 PÀGINES / 978-84-96187-69-6 / 6 EUROS

EDICIONS DEL BULLENT, PICANYA, 2007

Un grup d'estudiants de secundària ha de preparar un treball per a classe sobre la globalització. No sembla fàcil i el grup recorre a un amic professor perquè els ajude. A través de diàlegs i amb un llenguatge molt proper al lector al qual es dirigeix la col·lecció, l'autor aconsegueix complir alhora almenys dos objectius: primer, d'una forma subtil va mostrant un mètode de treball per a elaborar treballs de classe, va mostrant un procediment per aclarir en primer lloc conceptes, i després recapta informació de diferents fonts, posa en comú els coneixements trobats, argumenta, fa reflexió i anàlisi, i redacta el treball pròpiament dit.

D'altra banda, d'una forma completament explícita, va descobrint claus per a entendre la globalització tot abastant multitud d'aspectes que arranquen en fer vore com la globalització no és un fenomen llunyà i alié, sinó que afecta

els joves protagonistes en la seua vida quotidiana i afectarà la qualitat de la seua vida d'adults.

Un aspecte interessant del treball de Josep Villarroya és el qüestionament de tot allò que es dona per cert i sabut. Què és la globalització?, es pregunta. Quina globalització?, és la primera resposta. La globalització és complexa i el concepte s'entén de diferents maneres. No hi ha una sola visió sobre la globalització ni sobre altres conceptes dels que parlarà al llarg del llibre.

L'aclariment de conceptes és fonamental per a despertar una capacitat de lectura crítica, sobre la globalització o sobre qualsevol altre tema. Este plantejament de l'autor estimula a fer un exercici de pensament més enllà de llegir el que un autor explica sobre la globalització i eixe és el mèrit més destacable d'este llibre.

A més del concepte de globalització, es planteja el concepte de desenvolupament, el problema de la superpoblació i no sols la qüestió de la pobresa i la riquesa, sinó de la responsabilitat del món desenvolupat amb la pobresa del món no desenvolupat. A més, es tracta una de les parts fosques del consumisme, la contaminació, el treball precari, els fluxos financers i especialment la desigualtat al món.

El treball tracta també el concepte de globalització per identificar-lo amb capitalisme i parlar del sistema capitalista, del model de producció, del servei que la ciència ret a uns pocs i del paper que juguen en este fenomen els mitjans de comunicació de masses i les institucions internacionals. La complexitat del tema s'estudia sense deixar a part cap de les grans qüestions que afecten el que denominem «globalització».

El llibre, però, deixa un espai a l'esperança, aborda el paper que poden jugar els països del sud en un futur més igualitari, la importància de la participació política i de la defensa de la democràcia, però a més no de qualsevol democràcia, sinó una democràcia participativa i sobretot no eludeix la responsabilitat de les generacions adultes en la situació en la qual es troba el món en l'actualitat i posa un camí d'esperança en les mans de les generacions joves.

□ Anna Gimeno

El abuelo y la montaña

Hay quienes coleccionan piedras de colores, cromos o postales de bellas ciudades. En cambio, el Sr. Paco colecciona pequeños árboles que planta en inverosímiles vasijas con el fin de que un día, cuando la ceniza del gran incendio deje al descubierto la buena tierra del Castrove, renazca de nuevo la vida.

UN CABALLO DE FUEGO

FINA CASALDERREY

IL·LUSTRACIONS DE VALENTÍ GUBIANAS

COL·LECCIÓ «CALCETÍN», 33

64 PÀGINES / 978-84-9845-058-3 / 6,90 EUROS

ALGAR EDITORIAL, VALÈNCIA, 2007

La portada del libro *Un caballo de fuego* muestra la figura de un hombre, enorme, vistiendo pantalones azules y camisa a rayas que nos mira con incredulidad y asombro. Tras él, como queriendo devorarlo, aparecen enormes crines de caballo galopando veloces para escapar del fuego.

Quizás la misma atracción del título, junto a la mirada temerosa del anciano, son los motivos que nos llevan a recorrer el bello texto de Fina Casalderrey, escritora gallega que tiene en su haber más de 40 títulos, la mayoría de ellos relatos dedicados a los niños.

Fina Casalderrey, nació en Xeve, Pontevedra, a principios de los años 50, desde muy joven se sintió atraída por el mundo infantil, sentimiento que la llevó al estudio del magisterio. Una vez terminada la carrera, consiguió lo que tanto anhelaba; ejercer la profesión de maes-

tra, por tanto, desde que tenía 19 años, la autora está en contacto con los niños, convirtiéndose, con el tiempo, en una gran conocedora del mundo infantil.

Probablemente, a causa de su trabajo con los niños, Casalderrey se inició en la creación literaria, labor que realiza con la mayor dedicación.

Es un hecho comprobado que los cuentos de ambiente escolar y familiar tienen gran atractivo para los niños, conocedora de ello, la autora gallega imagina una historia que, como en otras ocasiones, decide compartir con los pequeños lectores,

Casalderrey cuenta que en un pueblo llamado Liciaga a orillas del Océano Atlántico, tal vez cerca de su Pontevedra natal, vivía un anciano maestro ya jubilado. Francisco o Sr. Paco, como le llamaban sus vecinos, había tenido muchos hijos que a su vez le habían dado numerosos nietos. Desde hacía cuatro años esta gran familia contaba con un nuevo miembro. Celia, su nieta preferida, había tenido un precioso niño a quien llamó Francisquito en honor al bisabuelo.

El pequeño era un niño alegre de ojos color avellana que le gustaba jugar con su abuelo y escuchar historias de pájaros cantores.

Cierto día, a causa de las oscuras intenciones de algunos hombres a quienes

no les importa su propia tierra, las montañas del Castrove se incendian. Celia lleva al pequeño Francisquito con su bisabuelo para que lo cuide mientras ella y sus hermanos ayudan a que el fuego no siga propagándose.

A pesar del miedo que las llamas y el humo despiertan en el niño, Francisquito cogido del pantalón de su abuelo, observa todo cuanto ocurre a su alrededor preguntando una y otra vez ¿porqué los hombres quemar el monte?

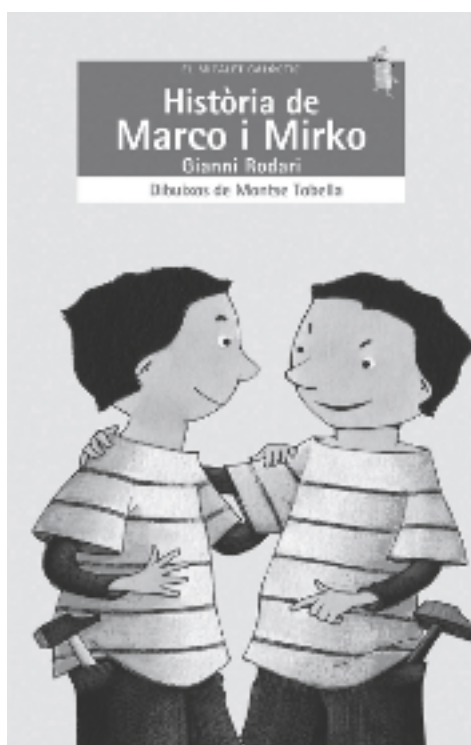
Así pues, *Un caballo de fuego* es una historia en la que, además de mostrar los lazos afectivos entre abuelo y bisnieto, la autora desarrolla un mensaje solidario expresado de forma tan atractiva que los lectores no pueden más que unirse a Francisquito en los muchos interrogantes que le atenazan.

Como era de esperar uno de los principales componentes de la edición son las dibujos que acompañan al texto. Valentí Gubianas, es el autor de las preciosas ilustraciones que navegan entre las palabras de Francisquito y el galopar de los caballos de fuego.

□ M^o Teresa Espasa

Zipi i Zape a la italiana

Marco i Mirko són bessons; per distingir-los, cal parar molta atenció al martell que sempre porten: l'un amb mànec blanc, l'altre negre, i que només gasten «en legítima defensa».

HISTÒRIA DE MARCO I MIRKO

GIANNI RODARI

TRADUCCIÓ D'ENRIC SALOM RAMON

IL·LUSTRACIONS DE MONTSE TOBILLA

COL·LECCIÓ «EL MICALET GALÀCTIC», 131

112 PÀGINES / 978-84-9824-246-1 / 7,30 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2007

Gianni Rodari, escriptor italià de llibres infantils (Omegna, 1920 - Roma, 1980), comença guanyant-se la vida impartint classes. Quan Itàlia pren posició activa en la II Guerra Mundial, Rodari col·labora amb el Partit Comunista Italià i inicia la seua carrera com a periodista amb l'edició del *Cinque Punte* i la direcció de *L'Ordine nuovo de Varese*. És l'activitat periodística la que li permet apropar-se a la literatura. Descobreix la seua vocació d'escriptor per a xiquets treballant com a cronista al periòdic *La Unità*, i és així com neixen les seues primeres *fis-lestrocche*, cobles plenes d'humor, lligades al corrent de poesia popular italiana, volgudes tant pels lectors adults com pels més joves. Des d'aquest moment, la seua producció literària és imparable: més d'una vintena de publicacions, en les quals combina la imaginació i l'humor amb una visió crítica no exempta d'ironia. Entre els seus llibres destaquen: *El libro de las retahílas*, *Las aventuras de Cipollino*, *Jip en el televisor*, *Cuentos por teléfono*, *Gramática de la fantasía*, *Cuentos escritos a máquina*, *Cuentos para jugar*, *Gelsomino en el país de los mentirosos*, *Las aventuras de Tonino el invisible*, *Ejercicios de fantasía* i *Los traspiés de Alicia Paf*. L'any 1970 va ser distingit amb el Premi Andersen, màxim guardó de literatura infantil.

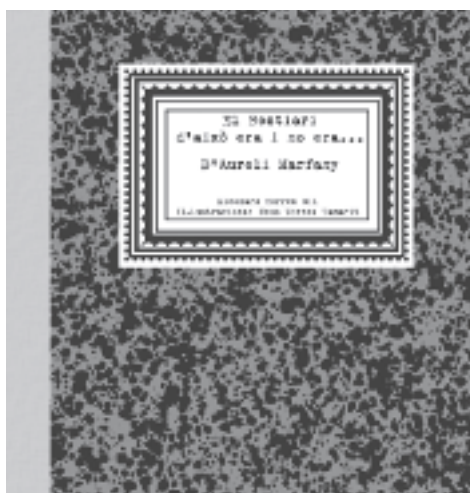
Història de Marco i Mirko ha estat publicada per Edicions Bromera, dins la col·lecció «El Micalet Galàctic». El llibre relata les aventures de dos germans bessons; són tan pareguts que només es distingeixen pels martells que porten a tots els llocs: Marco porta el martell amb un mànec blanc; Mirko, amb un mànec negre. Els dos germans han promès a la mare no usar els martells si no és «*en legítima defensa*», però quan es queden a soles, aprofiten per fer de les seues, i els utilitzen per a espantar o caçar fantasmes, resoldre misteris..., però en totes les aventures sempre n'ixen ben parats.

Les aventures de Marco i Mirko han estat dibuixades per Montse Tabella Soler (Barcelona, 1957), il·lustradora de consolidada experiència, com posen de manifest totes les publicacions realitzades a diferents països, com *Un petit gegant*, *Bei den Chinesen*, *Bei den Hindus*, *Quelle intelligence*, *Les joguines imaginaries*, *El tren elèctric* (en japonès), *Sirvan*, *Xsst...!*, *Juegos de cuentos* o *Mi familia*, a més dels premis obtinguts. Per traure més profit de la història, en la pàgina web de l'editorial es poden trobar unes propostes didàctiques i metodològiques i unes propostes de treball molt àmplies per a poder aplicar-les a l'aula.

□ Nieves Avilés

Les nostres bèsties

El bestiar d'això era i no era és un llibre-catàleg que fa un recull de la fauna que viu a l'Albufera de València i a la vora del riu Xúquer. Molts de nosaltres descobrirem per primer cop la quantitat de bestioles que poden habitar un llac i un riu... Les il·lustracions i els petits poemes que acompanyen cadascun dels animals fan del llibre un catàleg ple de vida, de colors i també de musicalitat. Una bona manera d'aproximar-nos a la fauna autòctona.

EL BESTIARI D'AIXÒ ERA I NO ERA... D'AURELI MARFANY

LEONARD TORRES GIL

IL·LUSTRACIONS DE NEUS TORRES TAMARIT

COL·LECCIÓ «RECURSOS D'AULA»

93 PÀGINES / 978-84-95510-94-5 / 11 EUROS

EDICIONS 96, CARCAIXENT, 2007

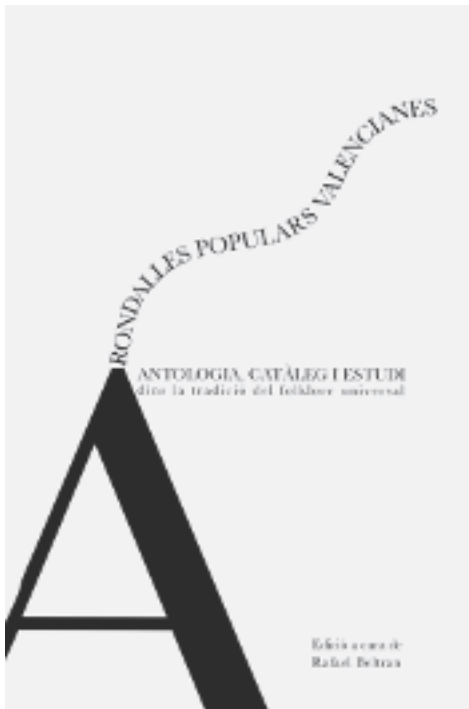
Un bestiari és una col·lecció de petites descripcions sobre tot tipus d'animals, reals i imaginaris, que van acompanyades d'una descripció moralitzant. Aquesta descripció del món natural no ha estat pensada com un text científic i, per tant, no hem de llegir-la com si ho fora, tot i que algunes de les observacions poden ser reals. Aquesta definició de bestiari s'ajusta a la perfecció a l'hora de parlar del llibre que ens ocupa: *El bestiari d'això era i no era... d'Aureli Marfany* és l'inventari –en aquest cas real– que l'avi de Vicent Marfany va fer després d'un llarg viatge per les terres de l'Albufera i de vora el riu Xúquer. Impressionat per la bellesa d'aquells paratges i per la quantitat de bestioles que els poblaven, va decidir deixar per escrit tot allò que els seus ulls van contemplar. Així al menys ens ho explica en la introducció del llibre el net d'Aureli, Vicent Marfany. Després de molts anys ens arriba a nosaltres, lectors, tot allò que un dia l'avi Aureli va apreciar i estimar. Cada una de les trenta-cinc bestioles que apareixen en el llibre van acompanyades d'una il·lustració de Neus Torres, un parell de fotografies i un petit poema, tots ells de vuit versos. La coloma, el teuladí, el caragol, el saltamartí o l'oroneta troben el seu espai i el seu poema en el quadern de l'avi Aureli, i d'aquesta manera descobrim

molts dels animals amb els que diàriament convivim sense gairebé saber-ho. *El bestiari d'això era i no era* forma part de la col·lecció «Recursos d'Aula» amb què Edicions 96 engloba els títols que tenen un objectiu fonamentalment didàctic. De fet, al final del llibre trobem tota una sèrie d'interessants activitats per a treballar amb els xiquets als qui pot anar adreçat el llibre. En elles s'aprofundeix en el coneixement mediambiental –classificar les bestioles pel seu aspecte físic; definir els trets més importants dels animals que més ens hagen impressionat i fer-ne les seues fitxes tècniques, etc.–, però també s'hi treballa la comprensió lectora –demandant-nos informació sobre els animals que hem trobat al llibre–, el vocabulari, la creativitat, les endevinalles –que tenen com objecte els animals que poblen el bestiari– o l'expressió oral i escrita –podem fer un poema sobre una nova bestiola que afegirem al nostre inventari–. Pel que fa a les il·lustracions, totes elles presenten una imatge realista dels animals que retraten i estan molt ben aconseguides. Gràcies a elles, juntament amb les fotografies i els poemes-contes que defineixen els animals, l'inventari esdevé una interessant eina per a conèixer els animals que viuen molt a prop nostre.

□ Sonia Martínez Icardo

Ram de rondalles

Aquest llibre aconsegueix, d'una banda, reunir la divulgació de tota la riquesa folklòrica d'un poble i d'una llengua, i de l'altra, proporciona una sòlida base filològica per als estudiosos del tema. Per primera vegada es publica una completa i acurada antologia de rondalles populars valencianes seguint criteris de catalogació internacionals.

**RONDALLES POPULARS VALENCIANES.
ANTOLOGIA, CATÀLEG I ESTUDI**

EDICIÓ A CURA DE RAFAEL BELTRAN

764 PÀGINES / 978-84-370-6850-3 / 50 EUROS

PUV, VALÈNCIA, 2007

A primera ullada, la voluminositat d'aquest recull pot descoratjar el lector. Però, com sempre, les aparences enganyen. Del total d'aquestes 764 pàgines, si en descomptem el pròleg, la catalogació i tota la bibliografia, ens queden a penes 400 pàgines dedicades íntegrament a narrar aquestes 250 rondalles, que de debò val la pena.

L'objectiu d'aquest llibre, tal com assenyala Beltrán en el pròleg, és doble: per una banda mantenir i incrementar el prestigi de la rondalla popular; per l'altra, classificar d'una manera racional tot aquest corpus a partir de criteris filològics internacionals, adoptats per la majoria dels folkloristes. Aquesta preocupació per rescatar i perpetuar el llegat oral valencià no és gens nou. Recordem, si de cas de passada, els treballs de Timoneda al segle XVI, les aportacions de Valor als anys cinquanta, o les més recents de Josep Bataller. L'única diferència és el retard de més d'un segle que nosaltres portem en relació als treballs

de Verdaguer o Alcover al Principat. Entrant, doncs, en matèria hem de su-bratllar que la rondalla com a gènere fon la cultura popular i la tradició literària. Per un costat, arreplega la riquesa narrativa del poble transmesa al llarg de generacions, i, per l'altre, la cura de l'estil i del llenguatge literari. Fruit d'aquesta interacció és la seua capacitat simbòlica, de representar arquetips; la seua funció lúdica de entretenir els més menuts; el seu valor didàctic, per aprendre i llegir, sense oblidar-nos també de la seua finalitat moralitzadora.

Des d'un punt de vista temàtic, les rondalles còmiques i costumistes són les més nombroses (potser un fidel reflex del nostre tarannà) amb quasi un centenar d'exemples, en els quals destaca la figura del beneït com Pep, el babau. A aquest grup segueixen seixanta rondalles meravelloses, o també anomenades contes de fades per la seua ambientació en móns fantàstics, pels seus personatges com ara bruixes i dimonis, així com pels fets sobrenaturals que hi contenen; com per exemple l'arxiconegut *Cigronet* o *Els germans de sang*, que Valor aprofita en *La mare dels peixos*. En tercer lloc hi són les rondalles d'animals amb més de quaranta xicotetes faules, on els protagonistes animals reproduïxen els comportaments humans, com per exemple la rabosa o el llop. Fora d'aquest pòdium tindriem les rondalles enginyoses, ba-

sades en molts casos en endevinalles, o proves d'intel·ligència que l'heroi haurà de superar.

Per a alguns escèptics aquest llibre es tracta d'un homenatge pòstum a una literatura moribunda, o fins i tot, morta. És ben cert que la societat i el context cultural han canviat considerablement des de la seua configuració; i que la funció originària de la rondalla ha deixat de ser a hores d'ara operativa en el nostre món accelerat i pres pels mitjans audiovisuals. Hui en dia, el fet de constatar que uns pares dediquen deu minuts en contar un conte als seus fills pot considerar-se, sense exagerar, una gesta quasi heroica. Per aquesta raó, creiem que seria més adequat parlar de «reconversió» i «reciclatge» en altres gèneres –pot ser més vius– com l'acudit, el microconte, la llegenda urbana, o adaptacions com a matèria primera de relats literaris o guions cinematogràfics.

Sols ens queda constatar una vegada més el caràcter necessari d'aquesta antologia; que suposem que a partir d'ara es convertirà en un referent imprescindible a l'hora de tractar qualsevol aspecte relacionat amb el folklore o la tradició oral valenciana. Aquest llibre esdevé una sòlida baula d'eixa llarga cadena de la cultura popular que ha sobreviscut de pares a fills, i que gràcies a iniciatives com aquesta ha quedat fixada com un tresor patrimonial per a les futures generacions.

□ J. Ricart

Una vaca voladora

Mónica Gutiérrez Serna presenta un relat protagonitzat per una vaca voladora. La història és fruit de la imaginació d'una xiqueta, la qual fa que sa mare haja d'anar modificant el conte que li anaven a contar. En ell intervenen una vaca voladora, però també un edén format per pardals, conills o porcs.

UN CUENTO DE BALLENAS

TEXT I IL·LUSTRACIONS DE MÓNICA GUTIÉRREZ SERNA

COL·LECCIÓ «ESTRELLA POLAR»

32 PÀGINES / 978-84-9795-111-1 / 12,30 EUROS

BROSQUIL EDICIONS, VALÈNCIA, 2007

La imaginació dels xiquets no té límit, i si no, qui llija *Un cuento de ballenas* ho podrà comprovar. El relat és el conte que qualsevol mare relataria al seu fill o filla per aconseguir que es dormira. En este cas, Mónica Gutiérrez Serna ho fa en una obra en què els animals juguen un paper fonamental. El llibre ha sigut publicat per Brosquil Edicions en la seua col·lecció «Estrella Polar».

El llibre narra l'intent de la mare de posar en marxa el conte, el qual anirà sent modificat per la xiqueta: primer vol un conte de pardalets, després un altre de lleopards, després un altre de conills, finalment un altre en què els protagonistes foren els porcs... per a acabar en un en què la protagonista és una vaca voladora. La protagonista, en el seu particular vol aeri, va trobant els pardals, conills, dina en una praderia, dorm a l'ombra d'un arbre... fins trobar-se amb els porcs, el moment en què la xiqueta que rep el conte segurament ja s'haurà adormit.

El llenguatge utilitzat per Mónica Gutiérrez és àgil i fresc i sovint utilitza l'exclamació per remarcar l'èmfasi del missatge. Pel que respecta a la llargària d'*Un cuento de ballenas*, estem enfront de 32 pàgines en les quals els colors vius de fons de tots els fulls són un dels princi-

pals reclams per atraure l'atenció. Un altre paper molt destacat correspon als dibuixos, els quals són de gran senzillesa i intenten remarcar els fets dels protagonistes animals de l'obra.

Es tracta d'una de les primeres obres que el xiquet o la xiqueta llegirà en la seua vida, amb l'ajut del seu mestre, i per això l'autora també ha tingut molta cura del format del llibre, que és quadrat i on l'element més important és la il·lustració, per damunt del text.

El fet d'aconseguir la interacció entre lletra i imatge és l'objectiu d'estes primeres fases de l'inici de la lectura, de forma que unes poques lletres estiguen sempre recolzades gràficament. Les il·lustracions, així, mostren sentiments, comportaments, actituds o expressions que ajuden a interioritzar el contingut: les paraules de la vaca, pardalets i els porquets. Mónica Gutiérrez Serna és doctora en Belles Arts per la Universidad Complutense de Madrid. Ha publicat *Cometa Mágica* (Edelvives, 2001), *Colección cuatro colores* (Bruño, 2002), o *Vecinos de cielo* (Sieteleguas, 2007), entre d'altres. També ha participat en exposicions, com ara el XXVII i XXIX Saló del Libro Infantil y Juvenil en el Centro Cultural Casa de Vacas de Madrid (2004/2005).

□ Agustí Hernández Dolz

Comprender la diversidad cultural

En este trabajo se intenta acercar a los jóvenes a la cultura de la diversidad y la diferencia teniendo en cuenta los cambios que están sufriendo las sociedades actuales y en concreto la sociedad española que hasta ahora no se había visto obligada a convivir con esta realidad. La autora presenta las migraciones con una visión conciliadora y abierta.

NADIE ES EXTRANJERO

AITANA GUIA I CONCA

COL·LECCIÓ «PARA ENTENDER EL MUNDO», 2

112 PÀGINES / 84-9618-77-13 / 7 EUROS

EDICIONS DEL BULLENT, PICANYA, 2007

Nadie es extranjero, se inscribe dentro de los libros con una clara orientación didáctica, pero no en el sentido del conocimiento de saberes, sino en el del conocimiento de las realidades sociales. Con un lenguaje sencillo y próximo a los lectores jóvenes la autora intenta mostrar el significado y el sentido del fenómeno de las migraciones. Desde un punto de vista de tolerancia y enriquecimiento cultural sitúa el tema de la migración en un contexto histórico para después desgranar las diferentes vertientes de esa realidad social tan frecuente y común en el mundo moderno.

Con clara intención conciliadora Aitana Guia nos lleva de la mano para darnos las claves de la condición y situación del ser extranjero. Para ella la inmigración no es un problema, por el contrario es una circunstancia que enriquece a las sociedades y que permite hacerlas

más libres, más justas, más tolerantes y con mayor contenido cultural. La diversidad se muestra no como algo ajeno, diferente y de lo que debemos sentirnos temerosos, sino todo lo contrario como una herramienta que nos abre una ventana al mundo, nos permite conocernos mejor y conocer al otro y nos aporta todos los beneficios de vivir en el mundo de hoy con una mente abierta.

Nadie es extranjero no se cierra con conclusiones, al revés en un intento por recibir *feedback* de los lectores, y plantearles directamente la reflexión, la autora propone que sea el lector quien las haga o incluso se las escriba para incluirlas en próximas ediciones. Los lectores que quieran profundizar en el tema, pueden hacerlo con la detallada bibliografía que recoge Aitana Guia. El libro es una lectura muy apropiada para adolescentes, pero también es de extrema utilidad para enseñantes que tienen que tratar temas sociales con sus alumnos, proponerlo como lectura es de lo más idóneo en cualquier tipo de formación cívica. Es muy ocurrente también porque al enseñante le aportará ideas para proponer trabajos y ejercicios que ayuden al alumno a pensar con profundidad sobre el entorno y los problemas del mundo de hoy. Sin duda, *Nadie es extranjero*, es un texto que motiva y

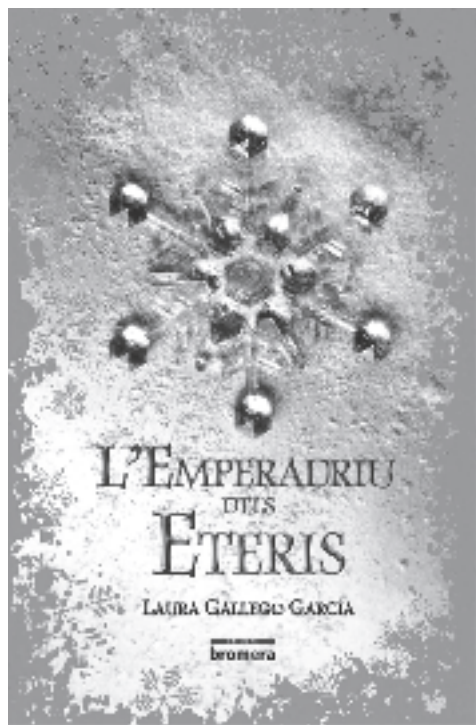
prepara a las personas para la tolerancia y la convivencia cívica. Un libro que debería estar en la biblioteca de todos los centros de enseñanza pública en nuestra Comunidad, receptora de un gran número de personas provenientes de muchos países y que tiene tantas relaciones comerciales establecidas en diferentes partes del mundo. Conocer el ámbito en el que nos movemos y en el que vamos a desarrollar nuestra vida es la mejor herramienta para enfrentarse al futuro.

Aitana Guia i Conca es de Valencia, licenciada en derecho e historia tiene un Master en Sociología por la London School of Economics. En la actualidad realiza su doctorado sobre temas migratorios y está residiendo en Canadá, allí enseña historia en la Cork University de Toronto. Recibió el premio a los escritores jóvenes de Serra d'Or, ha publicado *La Lengua Negociada*, y también escribe cuentos.

□ Lourdes Rubio

Transparència o corporeïtat

L'aigua en totes les seues formes ambienta la narració. És un paisatge tot blanc, si no transparent o incolor, on brilla una estrella blava. En forma de narració fantàstica, hi ha un argument que es capbussa subtilment a la recerca del sentit de la vida. És una lectura aparentment fàcil, però no necessàriament superficial.

L'EMPERADRIU DELS ETTERIS

LAURA GALLEGÓ GARCÍA

297 PÀGINES / 978-84-9824-248-5 / 15'95 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2007

Qui ha llegit algun dels nombrosos títols de Laura Gallego de seguida inclou en la seua llista de lectura un altre dels seus treballs. L'èxit de públic assolit per aquesta jove escriptora valenciana, el nombre de lectors de la qual apuja la mitjana dels índex de lectura, fa pensar que no es tracta d'una mera casualitat. Ha aconseguit la quimera de tot escriptor: tindre un nombre immens de lectors i que les editorials es rifen els seus treballs. Sembla indiscutible que és, abans o després de l'èxit, una bona comunicadora per al lector jove d'avui, encamallat a les noves tecnologies. En *L'emperadriu dels etteris* Gallego ha bastit un univers singular, fet de neu, gel i tempestes. L'aigua en totes les seues formes ambienta la narració. És un paisatge tot blanc, si no quasi transparent o incolor, on brilla una estrella blava. En forma de narració fantàstica, hi ha un argument que es capbussa subtilment a la recerca del sentit de la vida. La protagonista d'aquest hivern perpetu és una jove for-

ta i robusta, és a dir, acabala aquests dos trets imprescindibles per tal de subsistir en un medi tan hostil. És la Bipa. El seu és un món fred, enmig de la neu i el gel. La seua gent troba refugi i tot allò que necessita per sobreviure dins d'uns túnels que anomenen les Coves. El fet de viure en unes circumstàncies extremes ha dut aquesta comunitat humana a valorar allò que els aprofita i a no tindre en consideració res que siga superflu. Tan indispensables són les llars de foc com la calidesa humana. La bellesa se supedita a la utilitat.

La Bipa té –no podia ser d'una altra manera– trets d'heroïna fantàstica: és responsable i treballadora; està ben considerada entre els seus; a pesar de la seua joventut, palesa ser prou raonable com per haver après de ben menuda que el món fora dels seus túnels és massa fred i hostil com per a anarhi. Això no ho posa en dubte, ja que és el que li han ensenyat, però mai no es mossega la llengua, és franca; de vegades la seua franquesa li surt amb aspror, i de vegades amb crueltat. Té el parlar i l'actitud d'una adolescent enrabiada amb l'univers sencer.

L'acció comença quan l'Aer, el fill de la Nuba, ix empentat pel seu desig irremeiabile de seguir l'estrella blava per tal de conèixer si són veritat les contalles de la seua infantesa. Vol ser protagonista de les narracions que contava sa mare, la Nuba, referents a l'Emperadriu de més enllà de les Muntanyes de Gel i de la Ciutat de Cristall, al Regne Eteri, un

lloc meravellós on no hi ha patiments ni es passa mai fred ni gana.

L'Aer i la Bipa tenen personalitats que xoquen: ella és realista i l'Aer és idealista i rebel a qui la Bipa escridassa sovint. No obstant això, empentada per la resta de la seua gent, el seguirà en un viatge ple de perills i privacions. És un viatge de recerca, en solitari. Un viatge iniciàtic on trobarà personatges fantàstics com la Gèlida, que viu cercant l'ideal de puresa i transparència imposat per l'Emperadriu, o els gòlems de neu, éssers de trets físics extremadament primaris, entre ells quals comptarà amb un company que serà bo per la seua arcaica personalitat d'una única virtut: la lleialtat.

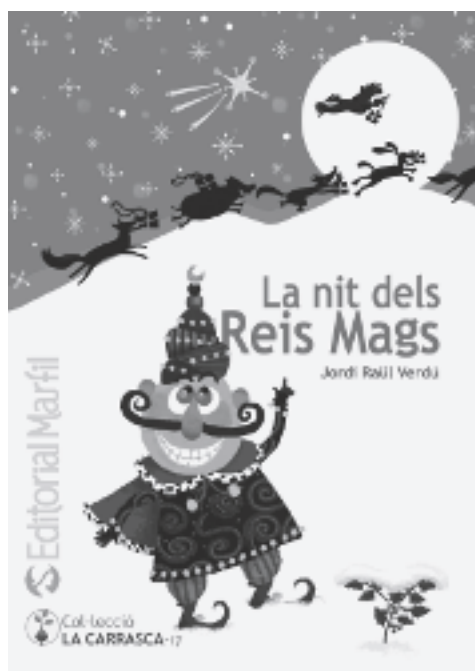
Tots els elements de la narració es conjuminen: blanc sobre blanc o transparent, amb predomini de l'incolòr de l'aigua. Només l'estrella blava hi aporta una nota de color. Hi ha opacitat enfront d'allò eteri; corporeïtat enfront de transparència; coses primordials i coses supèrflues. Enmig de tot això, els sentiments i les emocions com a arma. També la tossuderia d'una jove.

Alguns passatges recorden l'univers narratiu de Coelho i hi ha moments en què la fantasia sembla trepitjar territoris onírics. Amb els elements de la literatura fantàstica, l'autora deixa besllumar una filosofia de la vida que els lectors joves que arriben al final de les quasi tres-centes pàgines potser arribaran a entreveure.

□ Isabel Marín

La nit més màgica

Amb Pare Noel o no, el ben cert és que l'arribada dels tres reis de l'Orient s'espera amb molt d'entusiasme a les faldes de la Mariola. Majors i menuts gaudeixen d'esta festa que amaga anys de tradició dins seu. I que Jordi Raül Verdú ens la descriu més màgica que mai.

LA NIT DELS REIS MAGS

JORDI RAÜL VERDÚ

IL·LUSTRACIONS DE SÍLVIA FAUS

COL·LECCIÓ «LA CARRASCA», 17

31 PÀGINES / 978-84-268-1351-0 / 4 EUROS

EDITORIAL MARFIL, ALCOI, 2007

Editorial Marfil ens presenta un conte que tracta sobre una tradició molt important per als més menuts, però també per als més grans, com *La nit dels Reis Mags*. Importància que es veu augmentada si fem referència a la cavalcada més antiga de la península. Parlem, doncs, de la cavalcada que se celebra a les faldes de la Mariola, a la població d'Alcoi. Allà, els xiquets no hi veuen carrosses patrocinades per empreses de renom, sinó dromedaris i camells; veuen les llums del campament dels Reis allà dalt al Preventori; escolten el discurs del Ban Reial en el que l'Ambaixador anuncia l'arribada dels Tres Reis de l'Orient. Els xiquets alcoians no deixen la seua carta en una caixa de cartró en un centre comercial, sinó al llom d'unes burrettes que acompanyen l'Ambaixador. I tampoc no veuen els regals davall de l'arbre de Nadal, perquè els regals els puguen els patges

dels Reis per unes escales fins al balcó de sa casa. Moltes singularitats que fan que la Nit de Reis siga molt especial i es convertisca en uns dies de festa per a tota la família alcoiana. Ah! I a Alcoi, Baltasar és Gaspar, però això ja ho descobrireu a l'interior del conte o anant a vore esta festa tan especial!

Totes estes peculiaritats ens les conta l'autor del llibre Jordi Raül Verdú, que, com a alcoià de naixement, coneix ben bé el significat que té esta festa per al poble d'Alcoi. I és que són precisament estos records d'infantesa els que l'ajuden i l'inspiren en la creació dels seus contes. A més, val a dir que la seua passió per la muntanya és la que ajuda els protagonistes de la història a endinsar-se en les muntanyes de la serra de Mariola. Però una cosa és la realitat i altra ben diferent allò que ens explica este llibre, ja que Jordi Raül Verdú ens té preparades moltes sorpreses plenes de fantasia i bon humor que segur que sorprendran els més menuts. Així, els patges es voran transformats en gossos, llops, gats, mosteles, àguiles o voltors, i seran ells precisament els protagonistes d'esta història de *La nit dels Reis Mags*. Unes sorpreses que junt als dibuixos de Sílvia Faus, alegres, divertits i colorits, faran les delícies dels seus joves lectors. Cal destacar també les activitats que

l'autor proposa al final del llibre. Unes activitats que aconsegueixen una major comprensió, capacitat d'anàlisi i aprofundiment d'allò llegit. A més, en tractar-se d'activitats en grup, facilita la interlocució i les relacions entre els lectors. Gràcies a això, una simple lectura es converteix en un joc participatiu que anima els lectors a seguir llegint, a vore la lectura com una activitat divertida i no com una obligació. *La nit dels Reis Mags* no és el primer llibre que Jordi Raül Verdú publica amb esta editorial ni en esta col·lecció. Recordem, per exemple, d'altres contes com *El dinosaure del menejador*, *Jordi i el reiet sabut*, *Joanet i la seua colla d'amics*, *El vellet de la Safor...* Estos contes de la col·lecció «La Carrasca» estan adreçats a lectors des dels sis anys fins als dotze.

□ Andrea R. Lluch

Una crònica del despoblament

Un dels períodes més crítics del nostre territori va començar a partir de l'expulsió dels moriscos a principis del segle XVII. Vicent Bernabeu, en la seua obra prima, *El plor de l'Algaravia*, ens explica la seua visió del patiment que degué passar aquella gent quan es va veure expulsada de la terra que els havia vist nàixer. Aquesta novel·la és la narració de l'abans, del durant i del després d'aquesta expulsió en temps convulsos per a nobles i plebeus.

EL PLOR DE L'ALGARAVIA

VICENT BERNABEU GÓMEZ

PREMI VIII BIENNAL DE NARRATIVA VILA D'ONIL

COL·LECCIÓ «AUTORS D'ARA», 23

184 PÀGINES / 978-84-268-1340-4 / 10,90 EUROS

EDITORIAL MARFIL, ALCOI, 2007

Ferran és l'últim morisc d'una nissaga de Ferrans que començà amb el besavi Ahmet, un musulmà que es va veure obligat a convertir-se al cristianisme, i adoptà eixe nom. Des de llavors tots els hòmens de la nissaga s'han dit Ferran. Però no serà l'única herència que la família té del seu besavi; el fet de ser moriscos els fa heretar la desfortuna de viure amb el patiment de pagar les rendes al senyor de la terra, i l'amenaça constant d'expulsió al desert de Barbària. I efectivament, el patiment de pagar les rendes passa a un segon terme quan el rei Felip III, aconsellat pel duc de Lerma, decreta finalment l'expulsió dels moriscos. Els hòmens de la família, els Ferrans, es veuran obligats a anar-se'n juntament amb la resta de moriscos expulsats i a deixar les dones a terres d'Alacant, ja que la dona és una cristiana vella i no està obligada a anar-se'n amb ells. Els hòmens de la família no es resignaran a un viatge perillós, i preferiran deixar la vida en aquestes terres abans que viure en l'aridesa del desert. *El plor de l'Algaravia* és una novel·la ambientada en els anys de l'expulsió, i ubicada principalment a les terres del sud, a l'interior d'Alacant, una terra que l'autor descriu a la perfecció. A més de trobar-hi referents històrics i geogràfics, l'autor ha fet un exercici com-

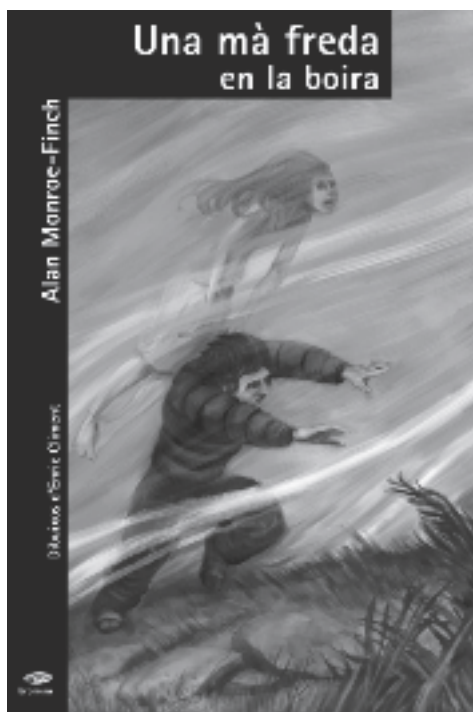
paratiu i d'intertextualitat, i en l'obra podem trobar referències –fins i tot fragments– d'obres clàssiques com *L'Odissea*, *La Il·líada* o mites com el minotaure i el fil d'Ariadna.

La progressió del ritme de la història està molt ben estructurada; l'entramat és interessant i porta al lector a llegir fins a les últimes pàgines amb avidesa. En aquest sentit, costa creure que siga la primera obra de l'autor. Tanmateix, l'estil de l'escriptura és inconstant, i combina fragments de bellesa literària amb frases de llenguatge més d'estar per casa. S'ha fet un estrany ús dels pronoms febles i d'alguns verbs. A banda d'aquests dos detalls, que es poden arreglar amb un parell de relectures i cinc minuts de forn més, l'obra és una aposta per un escriptor amb talent per a narrar històries i fer interessar el lector fins a l'última gota de la novel·la.

□ Marta Insa

Llegir sense por

Bromera Edicions ofereix als lectors la quarta novel·la de la col·lecció «El Micalet de Por». Una col·lecció que té com a màxima aconseguir «llibres terrorífics per a perdre la por a llegir». I amb *Una mà freda en la boira* ho aconsegueix sobradament. Intriga i suspens per a un relat àgil en què et trobes atrapada fins que no arribes al punt final

UNA MÀ FREDA EN LA BOIRA

ALAN MONROE-FINCH

TRADUCCIÓ DE BENJAMÍ RAMON

IL·LUSTRACIONS D'ENRIC CLIMENT

COL·LECCIÓ «EL MICALET DE POR», 4

91 PÀGINES / 978-84-98242-70-6 / 7,30 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2008

Una mà freda en la boira és la primera novel·la d'Alan Monroe-Finch on es recrea la història dels Duncan, una família de Londres que veu truncada la seua vida amb la inesperada mort de la mare. El seu fill d'onze anys, Patrick, somia de retornar-la a la vida. És per això que mai no deixa escapar l'oportunitat de continuar amb la lectura del seu llibre de màgia i encanteris. El seu pare, Mark, està preocupat per ell perquè sap que la mort de sa mare li ha afectat molt. I així, no dubta a emportar-se'l a un viatge de feina que els durà a l'oest d'Anglaterra, a la regió coneguda antigament com «la fi del món». Allà s'allotjaran a casa de la família Trevail, vora penya-segats plens de coves i amagatalls que guarden dins seu històries de pirates i la misteriosa mort de la filla dels Trevail, Louise. Uns secrets amb què s'haurà d'afrontar el jove Patrick.

Una història repleta d'intriga i suspens. Cada capítol guarda incomptables sorpreses, que fan que estigues durant tota la lectura desitjant que passen les pàgines per arribar al final. Els fets es van succeint sense que pugues saber mai quin serà el resultat final. Esta expectació es veu augmentada gràcies al ritme narratiu, àgil i directe, que permet que l'acció s'esdevinga amb rapidesa i contundència. Amb tot, les descripcions són minucioses i molt acurades. Així, no és d'estranyar que ens perdem en eixes coves pirates, que notem el fred del vent del nord, que veiem la immensitat del mar o que sentim en carn pròpia les pors de Patrick. Unes pors que fan que este personatge siga especial, dur i profund. I com, a pesar de les sorprenents i terrorífiques situacions a les quals es veu sotmès, és capaç d'aguantar-ho amb força i valentia. Pel que fa a les il·lustracions, val a dir que Enric Climent està a l'altura del text, ja que aconsegueix amb els seus traços crear un ambient misteriós i terrorífic, típic de la novel·la negra. Una història tan trepidant no podia tenir un altre final. Un final que segur que dóna resposta a totes les preguntes dels lectors, que en quedaran molt satisfets.

Així, podem dir que es tracta d'una novel·la òptima per a «El Micalet de Por».

I és que esta col·lecció és una bona aposta per tal d'atraure aquells lectors que donen el pas a la literatura juvenil deixant enrere els llibres infantils. Una temàtica que gira al voltant del suspens i la intriga, i un ritme àgil, dos punts forts per atraure l'atenció d'estos primers lectors, ja que es trobaran a les mans novel·les que es poden llegir amb rapidesa i que els tinga interessats fins a la l'última pàgina. Ja sabem que a estes edats no ens podem permetre que aparten la vista del llibre ni un moment, ja que això suposaria que abandonaren la lectura. Fet que de segur amb els altres números d'esta col·lecció tampoc no passa. Parlem d'*Els espectres de la nit*, de K. M. Peyton; *L'herència maleïda*, de Jan Mark, i *L'hivernacle del terror*, de Jenny Nimmo. D'esta manera, amb la col·lecció «El Micalet de Por», Edicions Bromera pretén aconseguir que estos joves lectors perden la por a llegir.

□ Andrea R. Lluch

Una història ben actual

Una història que indaga en un dels problemes més greus que afecten la comunitat educativa, l'assetjament a les aules, tractat per un dels autors de literatura juvenil més prometedors del moment.

LA MOSCA. ASSETJAMENT A LES AULES

GEMMA PASQUAL I ESCRIVÀ

PREMI DE NARRATIVA JUVENIL BENVINGUT OLIVER 2007

COL·LECCIÓ «NARRATIVA», 17

106 PÀGINES / 978-84-935498-7-9 / 8,80 EUROS

PERIFÈRIC EDICIONS, CATARROJA, 2008

La Isona és una jove adolescent que fuig del seu passat. Ha canviat d'institut, després d'haver patit un mal tràngol, una mala experiència que li ha trasbalsat per complet, arran de ser testimoni directe de la mort d'un company de classe, el Marc, amb el qual havia establert una relació ben íntima. Al nou institut, però, la situació d'assetjament que va haver de partir abans del canviar-se'n, es torna a reproduir, i la sensació de por, de vulnerabilitat i de fòbia a les aules torna a imposar-se, com els malsons que, una vegada i altra, la trastornen i la mantenen en vil.

A poc a poc, Isona veu com el setge es fa cada vegada més estret, més cruel, més insuportable, i que els seus nous amics, el Miquel i la Laila, esdevenen també objecte de les burles, de les vexacions, dels ultratges i dels cops dels seus assetjadors, amics al seu torn dels antics assetjadors de l'institut on la Isona va ser testimoni del suïcidi del

Marc. Però l'aparició, des del principi de la història, de Joan, cosí germà del Marc, suposa un canvi substancial en el que se suposa que hauria de ser el desenllaç d'un cas d'assetjament. Joan serà el desllorigador que farà que la trama d'aquesta novel·la que tracta un tema tan actual com oportú, com és el de «l'assetjament a les aules» –així és com subtitula l'autora el llibre–, acabe d'una manera tan inesperada com eficient per al lector.

Gemma Pasqual i Escrivà (Almoines, 1967) confegeix en *La mosca. Assetjament a les aules* una història àgil, molt ben contada, que sap dosificar els elements constituents de la trama amb saviesa i que, a més a més, incorpora d'altres elements temàtics, com és el de la diversitat –tant en la figura de la Laila, que és d'origen àrab, com en la de Miquel, afectat d'un problema d'obesitat–, aparentment insubstancials o subsidiaris que, no obstant això, expliquen moltes de les situacions de conflicte que es produeixen hui en dia a les aules, derivades de la intolerància i la no-acceptació de les diferències esmentades.

D'altra banda, l'autora incorpora, en un joc intertextual molt encertat, perquè s'adiu a la història que ens conta, una al·lusió a *El senyor de les mosques*, la famosa novel·la de William Golding,

tot un clàssic de la literatura distòpica o antiutòpica; i una referència a un poema de Joan Brossa amb la qual mira de dotar la novel·la d'una constant que n'afavoreix el ritme i que contribueix també a arredonir-la, pel que fa a la seua coherència temàtica i al·legòrica.

Amb aquesta novel·la, guardonada amb el Premi de narrativa juvenil Benvingut Oliver 2007, de Catarroja, Gemma Pasqual demostra que la seua trajectòria en la literatura juvenil no és una casualitat, i que els diversos títols que ha anat publicant des del 1998 formen part ja d'una sòlida i solvent veu narrativa que cal tindre ben present ara com ara; i que té un futur garantit com a escriptora, perquè es basa en la qualitat i en les bones maneres que caracteritzen els bons narradors.

□ Juli Capilla

Quan els desitjos es fan realitat

Aquest conte qüestiona, gràcies al poder de la màgia de la fantasia, els sabers dels majors. Com la imaginació pot canviar la realitat. Com a força de creure en un cosa, aquesta acaba per materialitza-se sota la mirada incrèdula dels més savis.

GORKI

JORDI GARCÍA VILAR

IL·LUSTRACIONS DE CÉSAR BARCELÓ

COL·LECCIÓ «LLIBRES DEL COCODRIL»

48 PÀGINES / 978-84-96545-48-9 / 7 EUROS

EDITORIAL DENES, PAIPORTA, 2007

No és la primera vegada que Jordi García ens regala un dels seus contes. De fet ja aquestes alçades n'és un veterà amb altres títols infantils com *Cocodrilo Cocopau*, *El laberint i la lluna*, o *Els habitants del planeta zero*, tots cinc publicats en aquesta mateixa editorial. Una prolífica producció dedicada als més menuts, que ha sabut compaginar amb el seu treball en el camp de l'educació a més de docent, en pedagogia i també en la formació del professorat.

El fet que primer crida l'atenció són les endreces que encapçalen el llibre, dedicades en forma de còmic als seus mestres, als seus alumnes i de manera molt poètica «a tots els que creuen en alguna cosa per absurda que sembla». La història de *Gorki* és més aviat una senzilla faula d'animalets que trenquen els límits entre el que és real, i el que és fantasia. Aquest conte fa trontollar la saviesa dels adults de la mà d'un llaminer gosset que vol menjar-se el sostre nocturn de xocolata. Potser des d'una dimensió més transcendent ací s'oposen dos tipus de coneixi-

ments, el científic i racional, propi de la gent més gran, i l'intuitiu i poètic que encarna la imaginació dels infants.

Per tal de no caure en el disbarat estrafolari l'autor ha fet servir la primera persona, un estil, de vegades molt directe, i una geografia més o menys propera (els cims del Garbí, la serra de la Calderona) per guanyar en versemblança, i de retruc guanyar-se als lectors. Per poder construir aquesta trama García recorre a un gosset capriciós i fantasiós encapficat en menjar-se la nit com si fóra una enorme pastilla de xocolata, que discuteix sense èxit amb una sèrie d'animalets que simbolitzen els diferents sabers. Per exemple, una gata vella, sàvia gràcies a l'experiència dels anys; un mussol filòsof que li agrada llegir en les biblioteques, i un àguila viatgera, coneixedora de mig món, que malgrat la seua incredulitat, acabarà per rendir-se davant l'evidència.

Des del punt de vista estilístic hem d'assenyalar el gust pels diminuts afectius («cadellet» «jerseiet» «besets»); les interrogacions retòriques per augmentar el misteri i l'expectativa; la qualitat dels símls en més d'una dotzena de vegades («bellugar com un flam» «blanc com les flors de l'atmeller») o la bellesa intrínseca d'algunes imatges i metàfores («semblaven que les estrelles dormien tapades sota aquella flassada negra») que trenquen de ple amb la tònica planera i simplista d'aquest «seudogènere» de publicacions que inunden el mercat. Un recurs excel·lent i molt adequat per

iniciar els més joves no sols en la lectura, sinó a més a més en la literatura amb un mínim d'exigència estètica adient, això sí, a la seua edat.

No podem obviar en aquest tipus d'edicions la importància dels dibuixos de Cèsar Barceló que a més d'il·lustrar contes, treballa com a dissenyador en programes infantils de televisió. Aquesta és la tercera ocasió que coincideix amb el nostre autor, i pel que sembla aquest tàndem lletra-imatge funciona a les mil meravelles, tal com ho demostren l'acèssit al premi internacional d'il·lustració Ciutat d'Albaida per *Els habitants del planeta zero*; i sobretot, pel premi de la Generalitat Valenciana al millor llibre en valencià il·lustrat per *Cocodrila Cocopau*. En aquest volum trobarem més de vint dibuixos que ultrapassen el marc de la pàgina i envolten el text com si l'acaronaren. Aquest artista juga amb la combinació i superposició de colors plans, en taques, gargs i arabescos desgastats i deliberadament difuminats, per aconseguir un efecte «naïf» molt semblant als dibuixos infantils.

Definitivament *Gorki*, és més que un llibre d'iniciació lectora. En poques paraules es tracta d'un conte, que per una banda ens recorda als més grans que de vegades ens enganyen, que no ho poden saber tot, i que per altra aposta per potenciar la imaginació dels més menuts.

□ J. Ricart